

מהי סדרת "מקראות תמימות"?

הסדרה מביאה בפנינו את ספרי הנביאים עם פירושה" יועם תוספת יחודית - "מקראות תמימות". חיבור זה חובר על הנביאים בעקבות רוחו של ה"תורה תמימה" על התורה, והוא מביא את מדרשי חז"ל העיקריים על כל פסוק ופסוק. זהו יתרון נפלא כשהלומד יכול לראות את המדרש ולשלו בתוך לימודו.

דברי המקרא בנוסח מדויק, מנוקד ועם טעמים

פירוש רש"י במלואו

אוצר בלום של מדרשי חז"ל על כל פסוק ופסוק, מנוקדים ומוערים

מִזֶּה אֵתָהּ וַיֹּאמֶר בֶּן־אִישׁ גֵּר עֲמֻלְקֵי אֲנֹכִי: יד וַיֹּאמֶר אֲלֵיו דָּוִד אַיֵּךְ לֹא יִרְאֶת לְשַׁלַּח יָדְךָ לְשֵׁתָה אֶת־מִשִּׁיחַ יְהוָה: טו וַיִּקְרָא דָוִד לְאַחַד מִהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר גֵּשׁ פִּנְעֵבֹב וַיִּכְהוּ וַיִּמָּת: טז וַיֹּאמֶר אֲלֵיו דָּוִד דְּמִיךְ דְּמִיךְ עַל־רֹאשְׁךָ כִּי פִיךָ עָנָה כִּךָ לֵאמֹר אֲנֹכִי מִתְתִּי אֶת־מִשִּׁיחַ יְהוָה: יז וַיִּקְנֶן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה הַזֹּאת עַל־שְׂאֹל וְעַל־הַחֲנָנִית בְּנֵי: יח וַיֹּאמֶר לְלִמְד בְּנֵי־יְהוּדָה קִשְׁת

רש"י

ומוטפתא דעל דרעה. (טז) דמך על ראשך - (הטעם) חוכת קטולך חכי כריסך, לון ענש במיתתך אלף לענשך. (יח) ויאמר ללמד בני יהודה קשת - ויאמר דוד, מענה ענפלו גבולי

חז"ל

מקבלם. ורבע של עמלק איני מקבלו לעולם. אף דוד עשה כן: ויאמר דוד אל הנער המוגיד לו אי מזה אתה ויאמר בן איש גר עמלקי אנכי, אמר רבי יצחק: בנו של דואג האדומי הנה, ויאמר אליו דוד דמך על ראשך כי פיך ענה כף - דמך כתיב, הריבה דמים שפתי, דרונת טוב עיר הכהנים.

(יז) ויקנן דוד את הקינה הזאת וגו' ויאמר ללמד בני יהודה קשת - לא מסתברא דלא ללמד בני יהודה איך עולה על הדעת שלא ללמד, מי היה המורש שנקללו היה עורך להדיש את למד הקשת. אלא אמר דוד: כיון שהצדיקים (שאלו יהודים) מסתלקין השואים באים ומתגרין בישראל.

ויקנן דוד - שלש בכל המקרא. תרין (בשני מקומות זה כתוב בכתיב) חסר, וחד מלא: ויקנן דוד את הקינה הזאת על שאלו ועל הוונתן בנו - חסר; ולקנן ג' לט: ויקנן המלך על אבני - חסר, לפה? - בשביל שהיה אחריו ושועה של ישראל, לא היה קינה כפולה; (דבר הימשיב לה כה): ויקנן דמיהו על יאשיהו - (קלא) מלמד שמשועה שנתרג יאשיהו נגדעה קרן שונאי ישראל (בלשון ערבותו); וכן דמיהו מקנן עליו ואיכה ד' כ' רוח אפניו משיח ד'. (ירושלמי סוטה א' א')

(יח) ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר השר - מואי ספר הישר? -

הנה כתובה על־ספר הישר: יט הצבלי ישראל על־במותיך חלל איך נפלו גבורים: כ אל־תגידו בנות אל־תבשרו בחוצות אשקלון פן־תשמחנה בנות פלשתים פן־תעלזנה בנות הערלים:

רש"י

ויאל, לריבין בני יהודה ללמדס מלחמה ולעמן בקשת. הנה כתובה על ספר הישר - הלל הוא כתובה על ספר בראשית קהא ספר יקרים, חכמים ילמדו וענק, והיכן רמיה - (במלכות טח טז): ירך בערף ריבין, לחיו הוא מלחמה שמתן כה ידו כנגד פרחו שהוא מול ערפו, היו לומר זה קשת. (יט) הכני ישראל על ממוחך חלל - מכן סב ויאל, על תקף מעוסק נפלתם

חז"ל

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: זה ספר אברהם יצחק ויעקב (ספר בראשית), שנקראו (האבות) ישרים, דכתיב בהו (במדבר כ"א): תמות נפש מות ישרים. והיבא רמזא (בספר בראשית?) - (בראשית טז טז): והיה אתה יודוך אתוך ירך בערף אנכי, ואינו היא מלחמה שצריכה יד כנגד ערף? - הוי אומר זו קשת. רבי אלעזר אומר: (ספר הישר?) זה ספר משנה תורה (ספר דברים), ואמאי קרי ליה ספר הישר? - דכתיב (דברים יח): ועשית הישר ותטוב בעיני ה', והיבא רמזא (בספר דברים?) - (דברים ג' א'): דידו רב לו, ואינו היא מלחמה שצריכה שתי ידים? - הוי אומר זו קשת. רבי שמואל בר נחמני אומר: זה ספר שופטים. ואמאי קרי ליה ספר הישר? - והיבא רמזא (תקשת בספר שופטים?) - (שופטים ב' א'): רק בישאל איש הישר בעיניו נעשה. והיבא רמזא (שופטים כ' א'): כימים יהם אין מלך למען דעת דרות בני ישראל ללמדם מלחמה, ואינו היא מלחמה שצריכה למוד? - הוי אומר זו קשת. ומגלן דביהודה? - דכתיב (שופטים א' א'): מי יעלה לנו אל הכעני בתחלה להלחם בו ויאמר ד' יהודה יעלה. (עבריה ויה א')

והנה קשת נחוישה ורועותי (תהלים יח לח) - שהיה בא (דוד) מנורעו של נחשון, שבא משבט יהודה, שבאמר בו: ויאמר ללמד בני יהודה קשת.

(כ) על תעלזנה בנות הערלים - (קנן) שאני הננה לנולדים (שאר על עצמו הנאה שבא ממילים) אסור בערלי ישראל, ומותר במולי עובדי כוכבים, שאין הערלה קרויה אלא לשם עובדי כוכבים טכאמר שולים התפון לעם ישראל שיהם מנרך כולל מולים). שבאמר (ירמיה ט' כה): כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לב, ואומר (שמואל"א ז' ל): והנה הפלשתי הערל יהוה, ואומר: פן תשמונה בנות פלשתים פן תעלזנה בנות הערלים.

(נדרים לא א')